

se mu kladl za vinu. Pokud rozsudek uvádí, že věřitelé poškozeni byli, protože obžalovaný ohlásil vyrovnání a věřitelé nebyli plně uspokojeni, postrádá toto zjištění především jakéhokoliv odůvodnění a není tím nijak zjištěno, že obžalovaný měl již v době činu za vinu mu kladeného dluhy, neboť kromě této zcela kusé zmínky o vyrovnání obžalovaného, k němuž došlo podle údaje obžalovaného teprve roku 1934, není v rozsudku zjištěno, ba ani naznačeno, že dluhy obžalovaného, na něž se vyrovnání vztahovalo, byly tu již v době spáchání činu, t. j. koncem roku 1931.

Beze zjištění, že obžalovaný měl koncem roku 1931 dluhy, jichž uspokojení bylo jednáním jeho zmařeno nebo ztenčeno, nelze řešiti správně ani subjektivní stránku zločinu podle § 205 a) tr. z., to jest otázku úmyslu obžalovaného, směřujícího ke zkrácení věřitelů, kdyžtž úmysl ten předpokládá vědomí pachatelovo (dlužníkovu), že je nezpůsobilý k placení dluhů nebo že se jím (skutečně nebo na oko) svým jednáním stane (viz Miřička, str. 374).

Pokud jde o obžalovanou B., která byla uznána vinnou spoluvinou na zločinu spáchaném obžalovaným A. podle §§ 5, 205 a) tr. z., vyžaduje tato skutková podstata po stránce subjektivní ještě dalšího zjištění, totiž že obžalovaná v době činu věděla, že její syn A. je v nepříznivé finanční situaci, a kromě toho též výroku, že, ač o dluzích svého syna věděla, ve společném zlém úmyslu s jeho jednáním souhlasila, aby tak věřitelé dlužníkovi byli poškozeni (srovnej rozh. čís. 2369 Sb. n. s.). Rovněž tyto výroky v rozsudku chybějí.

Poněvadž nalézací soud řešil otázku viny obžalovaných, aniž po stránce skutkové zjistil předpoklady nutné pro správné rozhodnutí věci, zatížil tím rozsudek zmatkem podle č. 5 a 9 a) § 281 tr. ř.

Čís. 6165.

Pojem »zástupu« ve smyslu § 39, čís. 2 zákona na ochranu republiky.

K zástupu lze počítati jen osoby, které pachatelův výrok slyšely, nebo, byť i jej přeslechly nebo si jej neuvědomily, měly ve skutečnosti možnost jej postřehnouti, aniž jím v tom bránila vzdálenost od pachatele nebo jiné důvody (hluk v místnosti).

Po stránce subjektivní se vyžaduje, aby si byl pachatel v době činu vědom toho, že jeho výrok může zaslechnouti takový počet osob, jaký představuje zástup.

(Rozh. ze dne 23. března 1938, Zm I 11/38.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem urážky presidenta republiky podle § 11, čís. 2 zákona

na ochranu republiky, zrušil napadený rozsudek ve výroku o vině jakož i ve výroku o trestu a ve výrocih s tím souvisících jako zmatečný a vrátil věc soudu prvé stolice, aby ji znova projednal a rozsoudil.

Z d ů v o d ů:

Stížnosti nelze upříti úspěch, pokud vytýká nesprávné právní posouzení věci co do pojmového znaku veřejnosti, požadovaného k přechinu podle § 11, čís. 2 zákona na ochranu republiky, jímž byl obžalovaný uznán vinným. Nálezací soud usuzuje, že veřejnost po rozumu § 39, čís. 2 citovaného zákona tu byla dána proto, poněvadž inkriminovaný výrok mohl býti slyšen více osobami, jichž počet naplňuje pojem zástupu, kdyby na příklad hudba hru přerušila nebo skončila, nebo kdyby více lidí přišlo do bezprostřední blízkosti stolu obžalovaného, s čímž obžalovaný za dané situace musel počítati.

Počet osob, tvořící »zástup«, musí býti takový, že se na první pohled nedá zjistiti, a na skutečnosti, že jde o »zástup«, nemění nic, ubudou-li od něho nebo přibudou-li k němu 1—2 osoby, při čemž z obratu »před zástupem« plyne, že místní poměr pachatelův k zástupu, podle okolnosti k osobám jej tvořícím, nemusí býti tak těsný, jako bývá mezi osobami shromážděnými, a není nutné, aby osoby tvořící zástup byly seskupeny před pachatelem. Pojem »před zástupem« však předpokládá, že k zástupu možno počítati jen osoby, které mají vskutku možnost postřehnouti čin pachatelův. S tohoto právního hlediska nelze k zástupu počítati osoby, které pro značnější vzdálenost od pachatele nebo z jiných důvodů, zejména pro hluk v místnosti vůbec nemohly zaslechnouti výrok pachatelův, a lze k němu počítati jen osoby, které výrok slyšely, anebo, třebaže jej přeslechly, nebo si jej neuvědomily, měly možnost postřehu a v této možnosti jim nebránila ani vzdálenost od pachatele ani hluk. Po stránce subjektivní je pak ku přičitatelnosti deliktu, k jehož skutkové podstatě náleží také veřejnost ve formě pronesení výroku před zástupem, třeba, aby si byl pachatel v době činu vědom toho, že výrok může zaslechnouti takový počet osob, jaký představuje zástup (Sb. n. s. č. 2528, 1778, 2798 a j.).

Nálezací soud věc s tohoto právního hlediska neřešil a potřebná zjištění neučinil; nezjistil zejména, kolik osob sedělo přímo u stolu s obžalovaným, jak daleko byly nejbližší osoby další, jak hlasitě obžalovaný výrok pronesl a zda právě hrála hudba a jak hlasitě; bylo proto zmateční stížnosti vyhověti, a ježto nelze se obejiti bez nového hlavního přelíčení, podle § 5 zák. čís. 3/1878 ř. z. uznati tak, jak se stalo.

Nezjistí-li soud prvé stolice okolnosti, opodstatňující závěr na veřejnost ve smyslu § 39, čís. 2 zákona na ochranu republiky, bude mu věc posouditi s hlediska přestupku podle § 11, čís. 1 zákona na ochranu republiky, k jehož náplni stačí, aby se urážka presidenta republiky stala před dvěma nebo více lidmi.